

Palvelusetelikokeilu lapsiperheiden kotipalvelussa talousarviovuonna 2018 ajalla 1.6.-31.12.2018

1731/31.310/2018

Hyvinvointilautakunta 24.04.2018 § 45

Lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelikokeilua on suunniteltu loppuvuoden 2017 ja kevään 2018 aikana. Tällä hetkellä lapsiperheiden kotipalvelussa on kaksi lähihoitajan toimea. Suunnittelutyön aikana on selvinnyt, että ikäihmisten kotiinvietävissä kotihoidon palveluissa tulee avoimeksi yksi lähihoitajan toimi. Lähihoitajan toimi täytetään sisäisin järjestelyin niin, että lapsiperheiden kotipalvelun toinen toimessa oleva lähihoitaja siirtyy ikäihmisten kotiinvietävien kotihoidon palveluiden lähihoitajan toimeen. Avoimeksi jäävää lapsiperheiden kotipalvelun lähihoitajan toimea ei täytetä vaan toimeen varatuilla määrärahoilla aloitetaan lapsiperheiden kotipalvelussa palvelusetelikokeilu ajalla 1.6.-31.12.2018. Mikäli kokeilu ei osoittaudu toimivaksi, palataan aiempaan tuottamistapaan ja toimeen voidaan palkata työntekijä. Perusturvaosaston palveluissa tavoitteena on saattaa palvelut sote-luovutuskuntoon - kehittää toimintaa ja lisätä asiakkaan valinnanvapautta. Palveluseteli kokeilu tukee näitä tavoitteita.

Palveluseteli on palvelutarpeen arvioinnin ja myönteisen palvelupäätöksen jälkeen kirjoitettava sitoumus maksaa yksityisen palveluntuottajan tuottamasta lapsiperheiden kotipalvelun palvelusta. Palveluseteli korvaa palveluntuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti. Palveluseteli on vaihtoehto kunnan itse tuottamalle tai ostamalle palvelulle. Päätöksen yhteydessä määritellään, mikä järjestämistapa vastaa asiakkaan palvelutarpeeseen. Palvelusetelillä järjestettävä palvelu vastaa sisällöltään kunnan omaa palvelua.

Mikäli palvelun järjestämisen muoto on palveluseteli, viranhaltijan tekemässä päätöksessä määritellään, mitä palvelua palveluseteli kattaa ja kuinka kauan se on voimassa. Lisäksi siinä määritellään palvelusetelin arvo, joka palvelun sisällöstä riippuen on joko tasasuuruinen tai tulosidonnainen. Jos palveluntarve muuttuu, kunta arvioi uudelleen, onko palvelusetelin käyttö edelleen paras vaihtoehto asiakkaan palvelun toteuttamiselle. Tällöin palvelusetelipäätös voidaan perua ja asiakkaan palvelut järjestää muulla tavoin.

Palvelusetelin arvoa on korotettava palvelusetelilain 7 §:n 1 momentissa säädettyä korkeammaksi, jos asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulo tai asiakkaan lakisääteinen elatusvelvollisuus muutoin vaarantuu, taikka se on tarpeen muut huollolliset näkökohdat huomioon ottaen. Palvelusetelin arvon korottamista koskevasta asiasta on annettava päätös asiakkaalle.

Palveluseteli on asiakkaalle vaihtoehto, josta on oikeus myös kieltäytyä. Asiakkaalla ei ole myöskään ehdotonta oikeutta palveluseteliin.

Kunta valitsee hyväksymismenettelyllä ne tuottajat, joiden palveluihin palveluseteliä voi käyttää. Kuntalainen saa tiedon hyväksytyistä palveluntuottajista setelin myöntävältä viranhaltijalta tai kunnan www-sivuilla. Asiakas valitsee itse tai edustajan kanssa hyväksytyistä palveluntuottajista sen, jolta hän haluaa ostaa palvelun. Asiakas maksaa omavastuusuutena palveluntuottajan määrittelemän hinnan ja palvelusetelin arvon välisen erotuksen.

Asiakas ja palveluntuottaja sopivat tuotettavan palvelun yksityiskohdista kirjallisessa sopimuksessa. Asiakkaan palvelusuunnitelmassa voi olla sekä kunnan palvelua että palvelusetelillä järjestettävää palvelua. Mikäli asiakas haluaa palvelusetelituottajalta muuta palvelua, mitä kunnan palveluseteli ei kata, hän kustantaa sen itse. Palveluseteli on henkilökohtainen, eikä sitä voi vaihtaa rahaksi, eikä palveluseteliä voi käyttää muuhun kuin myöntämispäätöksessä määriteltyyn tarkoitukseen. Palvelusetelillä tuotetusta palvelusta ei voi saada kotalousvähennystä ja palvelu on arvonlisäverotonta.

Lapsiperheiden kotipalvelun palveluseteli voidaan myöntää palvelutarpeen arvioinnin jälkeen kriteerit täyttävälle asiakkaalle palvelusuunnitelman mukaiseen lapsiperheiden kotipalveluun korkeintaan 4 kk kerrallaan. Palvelun sisältö ja kesto määritellään palvelusetelin myöntämispäätöksessä. Lapsiperheiden kotipalvelu järjestetään ensisijaisesti kunnan omana toimintana ja toissijaisesti palvelusetelillä.

Asiakasta koskevat sosiaalihuollon asiakaslain ja potilaslain mukaiset oikeudet. Jos asiakas on palvelusetelillä hankittavaan palveluun tyytymätön, hän voi tehdä muistutuksen Ranuan kunnan hyvinvointilautakunnalle sekä palveluntuottajalle. Hän voi myös vaihtaa palveluntuottajaa. Palveluun liittyvistä epäkohdista hän voi olla myös yhteydessä sosiaali- tai potilasasiamieheen ja/tai tehdä kantelun valvontaviranomaiselle kuten aluehallintovirastolle (AVI).

Lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelin sääntökirjassa määritellään palvelusetelipalvelujen tuottamisen yleiset ehdot sekä lapsiperheiden kotipalvelun palvelukohtaiset hyväksymiskriteerit palveluntuottajille. Sääntökirjaluonnos valmistuu toukokuun 2018 aikana.

Päätösehdotus: (perusturvajohtaja) Hyvinvointilautakunta esittää kunnanhallitukselle, että lapsiperheiden kotipalvelussa toteutetaan palvelusetelikokeilu ajalla 1.6.-31.12.2018.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa:
perusturvajohtaja Virpi Piira
puh. 040 514 2539, etunimi.sukunimi(at)ranua.fi

Merkitään, että vanhuspalvelujohtaja Marketta Uimaniemi-Honkanen oli kuultavana tämän asian käsittelyn aikana.

Kunnanhallitus § 80

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää hyväksyä hyvinvointilautakunnan esityksen.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.